

Aan: Ministerie van infrastructuur en waterstaat

Betreffende: Consultatie subsidieregeling Schoon en Emissieloos Bouwmaterieel(SSEB)

Geachte vertegenwoordigers van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat,

DENS is een bedrijf dat techniek ontwikkelt die waterstof als vloeistof kan toepassen in de vorm van Hydrozine (mierenzuur). Het gebruik van een vloeibare waterstofdrager draagt bij aan flexibiliteit en efficiëntie in gebruik en opslag van waterstof. Deze techniek wordt op het moment ingezet in een aggregaat, waarbij vanuit Hydrozine stroom wordt opgewekt. Het product wordt ingezet als off-grid energievoorziening op bouwplaatsen. In de toekomst is de ambitie om deze techniek ook in te bouwen in bouwmachines, waarbij Hydrozine als duurzame brandstof fungeert.

De Subsidieregeling Schoon en Emissieloos Bouwmaterieel (SSEB) sluit aan bij de visie van DENS om bouwmaterieel te verduurzamen en wij juichen deze ontwikkeling dan ook toe. Echter zijn er 2 belangrijke punten die wij graag zouden willen vermelden betreffende het concept voorstel voor de regeling. Deze betreffen (1) de opgenomen machines in bijlage 1 en (2) maximale vergoeding voor aanschaf bouwmachines

1. Opgenomen machines in bijlage 1

Als men kijkt naar de tekst van de regeling wordt hier duidelijk in benoemd dat oplossingen op het gebied van mierenzuur of andere waterstofdragers meegenomen worden. Ook wordt er duidelijk benoemd dat aggregaten in aanmerking komen voor subsidie. Echter als er gekeken wordt naar bijlage 1, dan is volgens ons de tabel met mogelijke machines niet alomvattend. Specifiek het stukje over aggregaten, benoemd wel heel specifiek een waterstof aangedreven vuilwaterpomp, maar niet een aggregaat op basis van waterstofdragers of waterstof (of specifieker Hydrozine). Wij zijn van mening dat er ofwel gekozen moet worden voor een generieke categorisering die alomvattend is, ofwel dat de lijst uitgebreid moet worden met meer specifieke oplossingen. Bij een generieke categorisering kan men denken aan *"aggregaat aangedreven door waterstof of waterstofdragers"* als toevoeging. Bij een meer specifieke omschrijving kan er gedacht worden aan bijvoorbeeld *"Hydrozine aangedreven aggregaat"*.

2. Maximale vergoeding voor aanschaf bouwmachines

Naast het feit dat onze oplossing niet expliciet in de bijlage benoemd wordt, is er nog een opmerking omtrent de maximale vergoeding die verkregen kan worden. Als we kijken naar het vergoedingspercentage van 40-50% en de bijbehorende berekenformule, is het voor ons nog lastig om ons te verhouden aan standaard diesel techniek. DENS levert systemen met een interne accu zowel als een nominaal vermogen. Op basis van onze accu (70kwh) en vermogen (20 kW) kunnen wij ongeveer voor 70.000 euro in aanmerking komen op subsidie. Ons product kost 300.000 euro. De maximale subsidie op ons aggregaat ligt op basis hiervan dus rond de 29.000.

Dit is op een kostprijs van 300.000 euro en een meerprijs t.o.v. een dieselaggregaat van ongeveer 270.000 euro. Het feit dat de kostprijs van onze machine nog hoog is, ligt aan het feit dat er nog veel ontwikkeling in zit en er niet op grote schaal wordt geproduceerd. Wij verwachten in de toekomst goedkoper te worden door schaalvoordeel en verdere

ontwikkelingen. Echter is dit subsidiebedrag op het moment nog niet toereikend om de onrendabele top te financieren voor onze eindklanten.

In het geval dat deze SEB-subsidie puur wordt gezien als mogelijkheid om adoptie te vergroten, is het natuurlijk een goede stimulans. Echter, moet er wel rekening worden gehouden met het feit dat er nog steeds een meerprijs voor innovatieve en emissie loze machines moet worden betaald door opdrachtgevers, naast het feit dat SSEB wordt toegepast. Indien hier geen rekening mee wordt gehouden, kan er een situatie ontstaan waarbij opdrachtgevers denken dat er vanuit de nationale overheid gesubsidieerd wordt en er daarom geen meerprijs meer nodig is bij volledig emissieloze aanbestedingen.

Wij hopen dat deze punten meegenomen kunnen worden in het opstelling van de finale regeling!

Met vriendelijke groet,

Thomas Stroes

Lead Business Development DENS